

Una eina anomenada USAP

Diuen que, després de la final perduda el 1998, el nombre d'inscripcions a les classes de català va augmentar.

Cosa difícil de verificar, però el fet és que l'entusiasme per l'equip de rugbi de Perpinyà permet a tot un poble de cridar, això sí en francès, el seu "orgull de ser català".

La política del president del club rossellonès, Marcel Dagrenat, pren en compte la llengua catalana i els lligams amb els germans del sud.

El fenomen USAP és clau per entendre la situació paradoxal de la societat nord-catalana. "La massa dels seguidors de la USAP no és pas distinta de la fotografia de la població del país: n'és un reflex, tant generacional o de sexe com social o sociolingüístic. És molt a prop de la realitat del país." Segons Pere Manzaneres, coautor de l'exhaurit *La USAP de Perpinyà: la força del rugbi català*, que va aparèixer després de la final perduda fa sis anys en què 40.000 seguidors van pujar a París, l'èxit popular d'aquest club representa certs progressos en el camí cap a una normalització del fet català. "La catalanitat que promou la direcció de la USAP no ha despertat gens de rebuig. El club no tenia cap obligació de fer aquestes mostres de catalanitat a dintre de l'estadi. Haurien pogut funcionar com abans i com funcionen la major part de les empreses o les institucions de Catalunya Nord. Són per damunt de la mitjana, és l'empresa que més aposta pel bilingüisme, per exemple. La USAP utilitza el català sistemàticament en tots els suports, gràfics, visuals o sonors i a tots els nivells."

La llengua catalana és present a sota de la francesa en totes les senyalitzacions dintre de l'estadi Aimé Giral. Un bilingüisme que s'inscriu en un nou marc i que s'exclou del moviment reivindicatiu. La USAP és bilingüe com ho és Quick o qualsevol empresa dirigida per algú que té nas. Marcel Dagrenat va veure molt aviat l'interès de girar-se cap al sud. El president de la USAP ha reeixit en cinc anys a concretar dos acords amb dues institucions tan simbòliques com ho són TV3 i el Barça. Un gest cap al sud que no és gens simbòlic, sinó tot el contrari. Dagrenat sap ben bé que si vol ri-

valitzar amb els millors clubs europeus ha de passar per la casella del sud. Sempre, segons Pere Manzaneres: "Hi va haver la sorpresa del 1998, quan la gent del sud va veure que hi havia un sentiment català difús però massiu a la Catalunya Nord. Després de la sorpresa i de la interrogació, hi ha hagut un coneixement que ha anat creixent i una adhesió sentimental, i després una adhesió més ferma. S'han constituït penyes i s'hi han interessat entitats importants com Televisió de Catalunya i finalment el Barça, que són les dues institucions en què els catalans del sud es reconeixen més. Que siguin les dues primeres entitats a interessar-se per la USAP és un bon auguri, ja que és possible que puguin arrossegar al darrere altres grups econòmics d'inversió." Els catalans del nord van poder seguir a la televisió tota la campanya europea de la USAP gràcies a TV3, quan la televisió pública francesa sembla boicotjar l'equip català.

La cursa cap a la subvenció. La USAP s'està transformant en una vertadera empresa, una eina de comunicació que fa que Perpinyà sigui citat fins i tot a la BBC. El club rossellonès protagonitza una vertadera cursa per les subvencions. El Consell General acaba de votar una ajuda de 500.000 euros l'any durant les properes tres temporades. Un "esforç" que fa d'aquesta institució el patrocinador número u del club, per davant de l'Ajuntament de Perpinyà. Una implicació més important que respon a la realitat del fenomen, segons el vicepresident, Marcel Mateu. "El 70 % de la gent que sosté la USAP són ciutadans de tot el departament, i no solament de Perpinyà ciutat. S'han fet diverses campanyes ja l'any passat, quan l'equip va anar a la fi-

nal europea de Dublín, que es va aprofitar per desplegar una campanya de promoció del país i també dels nostres vins. És una manera de treure partit d'aquesta repercussió per fer que Catalunya Nord sigui coneguda a tot arreu. Fin ara ens ha funcionat molt bé, és veritat que hi ha un mercat a prendre, cal veure les audiències que fan les finals. És bona cosa que al país català hi hagi coses que funcionen i la USAP és una eina per fer la promoció del nostre país, a més de ser una forma d'expressió de la catalanitat.”

Sota la direcció de Marcel Dagrenat el club rossellonès ha canviat de categoria. A tot l'estat francès la USAP fa part dels equips que han pogut fer el salt a la professionalització. El paper que representa ara l'entitat va més enllà del quadre esportiu, i cadascu hi troba el seu interès. Per als uns la USAP és una vitrina econòmica, és a dir, principalment turística; uns altres hi veuen una expressió del sentiment català. Inconscientment, per a tots els qui omplen les graderies, el club és una manera de ser més fort que el veí. I una de les explicacions probables a la popularitat del fenomen usapista és simplement que fa part de les poques coses que a la Catalunya Nord funcionen, el darrer bastió on l'orgull popular es pot refugiar.

A dintre l'estadi Aimé Giral tots són indiscutiblement catalans, potser més encara quan es juga en contra de París. Un cop el partit acabat, a fora de l'estadi, però, no són tan catalans. Anar al partit esdevé una mena de parèntesi en la vida de cada dia, segons Manzanares. “La major part de les manifestacions lúdiques han canviat en vint o vint-i-cinc anys. Avui hi ha pocs moments socials col·lectius, la gent es refugia en un consum individualista, en l'ordinador, el DVD... tot és fet perquè la gent consumeixi sola i aïllada, i el rugbi és una cosa col·lectiva. El carnaval ha desaparegut gairebé, i què era? Un moment de bogeria col·lectiva i de transgressió en què es podia fer tot allò que no era permès durant l'any. Assistir a un partit important és semblant: la gent no es posa pas el vestit de cada dia, es pinta la cara... Hi ha un aspecte carnavalesc i aquest dia parlen més català que la resta. Al meu parer s'ha de veure també com el mo-



Dalt, Marcel Dagrenat, president de la USAP i principal artífex de la catalanització de l'equip. Els aficionats, a l'estadi, onegen amb orgull amb les banderes.

El Barça entra en el capital del club rossellonès

La USAP podrà comptar amb un soci de luxe de cara a la propera temporada. El Futbol Club Barcelona entrarà en el seu capital amb un 20%. La notícia serà oficial durant l'estiu, un cop que el consell d'administració del club de Perpinyà hagi segellat l'acord. El mercat del rugbi va creixent a Europa per situar-se al dia d'avui entre els tres esports de més èxit, o sigui, entre els qui registren les audiències més fortes, tot i que des de l'estat espanyol això pugui semblar difícil. Aquest mercat representa també l'avantatge de ser encara barat, sobretot si el comparem amb el futbol. El salari anual d'un sol jugador del Barça equival a la suma dels salaris de la totalitat de la plantilla de la USAP. Tot i ser molt popular, la pilota ovalada encara és molt lluny d'arribar a les altures financeres de la rodona. Més enllà del tema financer, l'acord entre el Barça i la USAP és un pas més que fan els dos clubs per acostar-se. S. G.

ment de la transgressió d'aquesta llenyeta prohibida durant l'any.”

Entre els nombrosos jugadors forasters que formen l'equip de la USAP (un australià, un neozelandès, tres argentins, un belga, dos anglesos...) alguns ja tenen

sobrenoms. Els seguidors catalans han batejat l'anglès Perry Freshwater com a “Aigua fresca” i el gavatx Nicolas Grelon, “Pedregada”.

Sebastià Girard